

Forslag

til

Lov om ændring af lov om beregning af et reguleringspristal.

Fremsat den 13. marts 1974 af *Knud Jespersen, Fuglsang, Kaj Hansen, Freddy Madsen, Ib Nørlund* og *Hanne Reintoft*.

§ 1.

I lov om beregning af et reguleringspristal, jfr. lovbekendtgørelse nr. 243 af 2. juni 1971, foretages følgende ændringer:

1. Lovens titel affattes således: „Lov om beregning af et leveomkostningspristal.“

2. § 1, stk. 1, affattes således:

„På grundlag af oplysninger om detaljpriser på varer og tjenesteydelser, om boligudgifter og om personlige skatter beregner Danmarks Statistik et prisindeks, betegnet pristallet for leveomkostninger, der har januar 1971 = 100.“

3. I § 1, stk. 2 og 3, § 3, stk. 2, § 4 og § 6, stk. 1 og 2, ændres „reguleringspristallet“ til: „pristallet for leveomkostninger“.

4. I § 3 udgår stk. 1 og 3.

5. Til § 4 føjes som nyt stykke:

„Stk. 2. Personlige skatter indregnes pristallet for leveomkostninger på grundlag af oplysninger indhentet fra det i § 2, stk. 2, omhandlede udvalg af kommuner.“

§ 2.

Denne lov træder i kraft dagen efter offentliggørelsen i Lovtidende.

Bemærkninger til lovforslaget.

Med de enormt høje prisstigninger som følge af EF-medlemskabet er spørgsmålet om et ærligt og retfærdigt grundlag for beregningen af reguleringspristallet aktualiseret igen. Forslaget er en genfremsettelse af lovforslag nr. 147 fra 1970-71 af Hanne Reintoft, dog er bemærkningerne og tabelbilaget ført à jour.

Prisstoppet, som det er vedtaget nu, virker ikke effektivt, og det bekræfter vores påstand om, at vi først og fremmest må give lønmodtagerne fuld dækning for de faktiske stigninger i leveomkostningerne. Vi kan ikke gribe ind i overenskomsten mellem Dansk Arbejdsgiverforening og LO, men den barbering af det lønregulerende pristal, der blev påbegyndt i begyndelsen af 50'erne, kan der sættes en stopper for.

Formålet med barberingen af det lønregulerende pristal var at gøre den direkte — illegale — pristals-

forfalskning, der i stort omfang havde fundet sted i krigsårene og de første efterkrigsår, delvis overflødig. Barberingen bestod i, at den skærpelse af forbrugsafgifterne, som den borgerlige regering gennemførte, skulle holdes ude af pristalsbudgettet, som derved skulle komme til at vise en mindre stigning end de faktiske leveomkostninger. Metoden lykkedes i det store og hele, men slog dog enkelte gange fejl, idet de udgiftsposter, som stadig var med i pristalsbudgettet, undertiden viste en stærkere stigning end forbrugsafgifterne inklusive de forhøjelser, regeringen havde gennemført.

For at undgå den slags for de skiftende regeringer ubehagelige overraskelser foretoges i tidens løb nye barberinger af pristallet. Den mest radikale fandt sted, da det på den daværende socialdemokratiske regerings initiativ blev besluttet, at reguleringspristallet, der skulle beregnes fra og med januar kvartal

1963, skulle „renses“ for samtlige skatter og afgifter, altså både direkte skatter og forbrugsafgifter. Muligvis har man allerede dengang haft momsens i tanke som efterfølgende velegnet middel til at tappe lønmodtagerne for store afgiftsbeløb, der ikke skulle komme til udtryk i reguleringspristallet. I hvert fald viser den faktiske udvikling, således som det fremgår af den som bilag I optrykte tabel, kolonne 1 og 2, at der fra juli kvartal 1967, da momsens blev gennemført, udviklede sig en voksende afstand

mellem reguleringspristallet og forbrugerprisindekset, der beregnes af Danmarks Statistik på grundlag af de faktiske forbrugerpriser, altså forbrugerpriserne inkl. moms og andre forbrugsafgifter. Afstanden var i oktober kvartal 1970 vokset til godt 11 points, og i januar kvartal 1974 var afstanden vokset til 14 points, idet vi nu skal sammenligne kolonne 1 med kolonne 8. Det vil sige, at med den nuværende beløbsregulering er arbejderne snydt for knap to kr. i timen.

Bilag I.

Beregning af pristal for samtlige leveomkostninger (arbejderbudget). Bemærkninger til de enkelte kolonner.

Kolonne 1.

Reguleringspristallet er videreført som en løbende indeks fra januar 1963 lig 100. Når netop dette tidspunkt er valgt, skyldes det ændringen i lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m.v. til statens tjenestemænd, hvori det indeholdte grundlag for dyrtidsreguleringen ændredes således, at de indirekte skatter udskiltes af pristallets beregningsgrundlag. Tabellen viser kolonne for kolonne virkningerne af denne ændring.

Kolonne 2.

Forbrugerprisindeksen omfatter moms og andre forbrugsafgifter, men ikke personskatter.

Kolonne 3.

Skattegrundlaget omfatter den kalenderårsindkomst, på grundlag af hvilken indkomstskatten beregnes. Efter udgangen af 1969, da kildeskatten træder i kraft, er dette den aktuelle indkomst for en gennemsnitlig arbejderløn. De sidste officielle tal for skattetrykket er fra 1970. Derefter har vi måttet føre tallene à jour og derved bliver usikkerheden naturligvis større.

Kolonne 4, 5 og 6.

Disse kolonner er beregnet på grundlag af et fast lønniveau. For dem, der har haft løn­glidning, gælder tallene naturligvis ikke. De har nemlig betalt op mod 40 pct. indkomstskat, men dette problem sigter forslaget ikke mod at løse.

Kolonne 7.

Indeksen er beregnet ved sammenvejning af kolonne 2 og kolonne 6.

Kolonne 8.

Basisgrundlaget blev fornyet i jan. 1971 med prisforholdene lig 100. Når der er anført 109,7 i kolonne 8, hænger det sammen med omregningen fra det gamle til det nye grundlag. Vi får da $159:145=109,7$.

Kolonne 9.

Der er regnet med lønregulering efter januar- og julipristallene med fuld virkning for de to følgende kvartaler. Efter januar 1971 svarer kolonne 3 til kolonne 9, da kildeskatten indførtes. Derfor er tallene ikke gentaget.

Beregning af pristal for samtlige leveomkostninger (arbejderbudget).

	Regule- rings- pristal	Forbru- ger-pris- indeks	Skatte- grundlag kr.	Indkomsts- kat pot. af skatte- grundlag	Indeks	Beregnet pristal for leve- omkost- ninger	Omreg- net til nyt re- gulerings- pristals- niveau	Bereg- net re- guleret ind- komst kr.	
	kol. 1	kol. 2	kol. 3	kol. 4	kol. 5	kol. 6	kol. 7	kol. 8	kol. 9
1963 Jan. kvrt.	100	100,0	16.056	16,1	2.585	100,0	100,0		16.756
april -	102	101,5	16.056	16,1	2.585	100,0	101,3		17.554
juli -	101	100,4	16.756	14,6	2.446	94,6	99,6		17.554
okt. -	101	100,8	16.756	14,6	2.446	94,6	99,8		17.484
1964 jan. -	103	101,7	16.756	14,6	2.446	94,6	100,7		17.484
april -	104	103,6	16.756	14,6	2.446	94,6	102,3		17.958
juli -	105	104,4	17.337	15,4	2.670	103,3	104,2		17.958
okt. -	106	105,8	17.337	15,4	2.670	103,3	105,4		18.291
1965 jan. -	108	106,2	17.337	15,4	2.670	103,3	105,8		18.291
april -	110	108,1	17.337	15,4	2.670	103,3	107,4		18.572
juli -	112	111,3	17.923	15,6	2.796	108,2	110,8		18.572
okt. -	113	112,6	17.923	15,6	2.796	108,2	111,9		19.450
1966 jan. -	116	114,7	17.923	15,6	2.796	108,2	113,7		19.450
april -	117	117,1	17.923	15,6	2.796	108,2	115,7		19.959
juli -	118	117,8	18.721	14,2	2.658	102,8	115,7		19.959
okt. -	119	119,6	18.721	14,2	2.658	102,8	117,2		19.959
1967 jan. -	120	120,7	18.721	14,2	2.658	102,8	118,2		19.959
april -	121	122,2	18.721	14,2	2.658	102,8	119,4		20.749
juli -	123	130,6	19.832	13,8	2.737	105,9	127,2		20.749
okt. -	125	131,8	19.832	13,8	2.737	105,9	128,2		22.329
1968 jan. -	127	133,3	19.832	13,8	2.737	105,9	129,5		22.329
april -	128	136,8	19.832	13,8	2.737	105,9	132,5		22.732
juli -	130	138,2	20.946	15,1	3.163	122,4	135,8		22.732
okt. -	130	138,3	20.946	15,1	3.163	122,4	135,9		23.838
1969 jan. -	131	139,0	20.946	15,1	3.163	122,4	136,5		23.838
april -	131	139,9	20.946	15,1	3.163	122,4	137,3		23.961
juli -	134	141,7	22.908	16,2	3.711	143,6	142,0		23.961
okt. -	135	143,7	22.908	16,2	3.711	143,6	143,7		25.225
1970 jan. -	138	145,7	25.225	15,7	3.960	153,2	146,9		25.225
april -	140	148,0	25.787	15,7	4.058	156,7	149,4		25.787
juli -	142	152,5	26.226	15,7	4.117	159,3	153,6		26.226
okt. -	143	154,4	26.963	15,7	4.223	163,8	155,9		26.903
1971 jan. -	145	155,3	27.700	16,6	4.598	177,9	159,0		27.700
jan. -	100,0	155,3	27.700	16,6	4.598	177,9	159,0	109,7	
april -	100,4	157,0	28.092	16,6	4.663	180,4	160,9	111,0	
juli -	103,3	160,2	28.092	16,6	4.663	180,4	163,6	112,9	
okt. -	104,7	162,7	28.484	16,6	4.728	182,9	166,1	114,6	
1972 jan. -	106,2	164,5	28.484	16,7	4.757	184,0	167,8	115,8	
april -	107,6	167,5	28.876	16,7	4.822	186,5	170,7	117,8	
juli -	110,4	170,5	28.876	16,7	4.822	186,5	173,2	119,5	
okt. -	111,8	173,8	29.268	16,7	4.888	189,1	176,4	121,7	
1973 jan. -	113,8	176,5	29.268	18,8	5.502	212,8	183,3	126,5	
april -	116,1	181,7	29.660	18,8	5.576	215,7	188,1	129,8	
juli -	120,0	186,7	29.660	18,8	5.576	215,7	192,2	132,6	
okt. -	122,8	191,9	31.228	18,8	5.871	227,1	198,5	137,0	
1974 jan. -	128,5	201,7	31.228	18,8	5.871	227,1	206,5	142,5	